

Туташинський В., кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник, Інститут педагогіки
НАПН України

Київ, Україна

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК З ТЕХНОЛОГІЙ СУЧАСНОГО ВИРОБНИЦТВА ЯК СКЛАДОВА НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В ЛІЦЕЇ

Серед нових спецкурсів для профільного навчання технологій у ліцеї особливе місце займає спецкурс «Технології сучасного виробництва», що має сприяти подоланню розриву між досягненнями науково-технічного прогресу і тими технологіями, що нині вивчаються учнями.

З метою навчально-методичного забезпечення спецкурсу підготовлено і експериментально апробовано навчальний посібник «Технології сучасного виробництва» для учнів 10 (11) класів загальноосвітніх закладів України.

Зміст навчального посібника «Технології сучасного виробництва» розкриває систему технологій і формує уявлення про пріоритетні для інноваційного розвитку України галузі виробництва, а також ознайомлює з найсучаснішими технологіями (інтернет речей, штучний інтелект, застосування кіберфізичних систем та робототехніки у виробництві, 3-D друк, нанотехнології та ін.), формує проектно-технологічну компетентність учнів.

Структура зазначеного посібника надає можливість реалізувати як інваріантну, так і варіативну частину навчальної програми спецкурсу, використовувати його для вивчення предмета за вибором чи факультативу, обирати навчальні проекти, що забезпечують індивідуальну траєкторію розвитку особистості.

Навчальний посібник містить такі вже випробувані компоненти сучасного підручника як: цілепокладання, запитання для актуалізації опорних знань,

проблемний виклад навчального матеріалу, лабораторні та практичні роботи, рекомендовані навчальні проекти на вибір учнів, рубрики для найдопитливіших, завдання для пошуку інформації, самоконтролю та перевірки рівня навчальних досягнень.

Навчально-методичний апарат посібника за допомогою проблемних запитань і завдань стимулює пізнавальну діяльність й розвиває інтереси, професійні нахили і творчі здібності учнів, сприяє їх підготовці до підприємництва та інноваційної діяльності.

Окрім інформативної, навчальний посібник виконує мотиваційну, розвивальну, виховну, організаційну, комунікативну, творчу, систематизуючу, формувально-оцінювальну та інші функції навчальної книги.

Навчальний посібник спецкурсу «Технології сучасного виробництва» призначений насамперед для учнів ліцеїв, але може також використовуватися у інших типах закладів системи загальної середньої освіти (школах технологічного профілю, міжшкільних навчально-виробничих комбінатах, міжшкільних ресурсних центрах тощо).

У навчальному посібнику «Технології сучасного виробництва» реалізовано авторську концепцію навчальної книги і результати педагогічних досліджень вчених Інституту педагогіки НАПН України, інноваційні підходи в проектуванні змісту технологічної освіти, застосовано апробований навчально-методичний апарат, містяться дослідницькі та компетентнісні завдання, надаються рекомендації щодо розроблення і виконання особистісно значимих для учнів проектів.

Як показують результати проведеного в 10-х класах формувального експерименту, навчальний посібник «Технології сучасного виробництва» сприяє формуванню предметних і ключових компетентностей учнів, підвищує рівень їх підготовки до застосування сучасних технологій.